

Sveiciens vasarā!

Teju neticas, ka gads jau pusē un klāt visu gaidītā vasara. Cerams. Kādēļ cerams? Jo pavasaris šogad padevās tāds vēls, auksts, un silto dienu pārlietu daudz nav bijis.

Vēl martā dārzniecību āra laukumos izliktie puķpodi vietām piesala pie zemes, kavējot stādu tirdzniecību. Taču ar pirmajām saulainajām dienām Stādu parādē Siguldā maisam gals bija vaļā – latvieša sirds pieklusināja prātu, lika atdarīt naudas makus un pirkt dažnedažādus stādus tirdziņos un saimniecībās visā Latvijā, lai tikai piepildītu piemājas mazdārziņu, siltumnīcu un arī lielākus laukus ar skaisiem un ēšanai derīgiem augiem.

Negausīgi aizrautīgais pirkšanas trakums notika, pat par spīti cenu kāpumam, ko stādaudzētāji bija spiesti piemērot savam produktam saistībā ar vispārējo stādu audzēšanas izejmateriālu – kūdras, podu, minerālmēslu – cenu kāpumu. Latvieša *zaļie pirkstīni*, pārlaiduši bargo ziemu, rautin rāvās iegremdēties zemes auglīgajā vēsumā. Nu tas viss ir norimis, var atvilkt elpu un gaidīt rudens ražu.

Tomēr nekāda īsti mierīga dzīve gan šovasar nebūs. No 20. jūnija līdz 5. jūlijam partijas dosies iesniegt savus kandidātu sarakstus Centrālajai vēlēšanu komisijai oktobrī gaidāmajām Saeimas vēlēšanām. Pēc tam mums visiem būs iespēja pētīt, cik spēcīgus, vērtīgus un noderīgus *stādus* tās sagatavojušas izvēlei mūsu, vēlētāju, *dārziņiem*.

Dārzniecībā ir tāds termins – "tukšziede". Tas ir zieds, kas plaukst krāšņi un pamanāmi, taču pēc sevis neatstāj nevienu aizmetni, nevienu augli. Arī politikas *dobēs* mums netrūkst šādu tukšziedu – skaļu solītāju un spilgtu reklāmas seju, aiz kurām nav reāla un vērtīga satura. Tāpēc centīsimies būt vērīgi dārznieki un rūpīgi pētīt sarakstus, lai rudenī, kad nāks lielā politiskā plauja, mūsu kopīgajā Latvijas dārzā mēs nepaliktu tukšā.

Bet pirms tam – laiks baudīt vasaras pilnbriedu. Ar maģiskiem Jāņu rituāliem, silti kūpošiem miglas vājiem un reibinošām smaržām.

Žurnāla *Agro Tops* galvenā redaktore
Ilze Rūtenberga-Bērziņa

Saeima šā gada 28. maijā apstiprināja Andra Kulberga vadīto valdību. Tajā zemkopības ministra amats uzticēts Saeimas deputātam Uldim Augulim, kurš iepriekšējās – Evikas Siliņas vadītajā valdībā no 2023. gada 15. septembra līdz 2025. gada 21. februārim bija labklājības ministrs. Šo amatu viņš agrāk ieņēma vēl divas reizes un trīs termiņus bija satiksmes ministra amatā. 2006. un 2007. gadā Uldis Augulis bija Zemkopības ministrijas parlamentārais sekretārs. Saimniekiem vaicājām – kā viņi vērtē Ulda Auguļa iecelšanu zemkopības ministra amatā. Vai pieci mēneši būs pietiekams termiņš nozares izaicinājumu risināšanai?

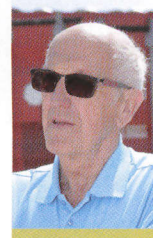
AIGA KRAUKLE,
biedrības
Kartupeļu
audzētāju un
pārstrādātāju
savienība valdes
priekšsēdētāja:

– Uldim Augulim ir bijusi reāla saskare ar lauksaimniecību. Ceram, ka jaunais zemkopības ministrs lēmumus pieņems Latvijas zemnieku interesēs, nevis lai izpatiktu Briseles birokrātijai. Sagaidām, ka akcīzes nodokļa atlaidi dīzeļdegvielai pagarinās līdz ražas novākšanas beigām. Vēl svarīgi uzklaut ražojošo lauksaimnieku viedokli par zaļā kursa faktiskajām sekām. Latvijas zemniekam un Latvijas vēlētājam jājūt atbalsts no savas valdības, nevis jāklusās atrunāšanās, ka tās ir Briseles prasības.

IEVA FREIDENFELDE,
Latvijas
Gaļas liellopu
asociācijas
ciltsdarba
eksperte:

– Man nav izteikti pozitīva vai negatīva viedokļa par jauno zemkopības ministru. Agrāk neesmu saskārusies ar viņa politiskās darbības pozitīvu vai negatīvu ietekmi tieši uz mani. Ir pozitīvas cerības tāpēc, ka mēs, jaunpilnieki, esam savas zemes patrioti, un, domāju, nevaram darboties pret savējo, t.i., lauksaimnieku interesēm.

JĀNIS VIŠŅEVSKIS,
Burtnieku pagasta
SIA *Pūņģis*
saimnieks:

– Uztrauc, ka Augulis ir no partiju apvienības *Zaļo un zemnieku savienība*. Svarīgs ir cilvēks, nevis partija. Jautājumu virzīšanai un risināšanai jābūt tādi, kā to saprot un vēlas ministrs, nevis viņa partija. Un, ja ministrs savu nozari saprot, tad viss ir un būs kārtībā. Pieci mēneši amatā? Ja šajā laikā pareizi darbojas, tad izdarīt var daudz. Vajag vien gribēt sliktu pieturēt un labo virzīt uz priekšu. Zemi nevar kājām gaisā apgriezt, tomēr darīt labu var. Un viens no izaicinājumiem, kas prasa rīcību bez kavēšanās, ir iekšējā tirgus aizsardzība. Lūk, pavisam sveigs piemērs. Rīgā, Imantā, pie veikala *Rimi* ik dienu pārdod augļus, dārzeņus un ogas. Čekus pircējiem nedod, visi pirkumi notiek skaidrā naudā. Ik dienu pārdēvējs saņem aptuveni 3000 eiro – dienas beigās saskaitīju 20 tukšas zemeņu kastes. Katrā bija 20 kilogramu zemeņu. Tātad pavisam pārdeva aptuveni 400 kilogramu ogu. Viens kilograms zemeņu maksā sešus eiro. Tātad par ogām pircēji samaksāja vismaz divus tukšos eiro, vienlaikus nemaksājot pievienotās vērtības nodokli. Un tas vienā pārdošanas vietā Rīgā. Nav šaubu, ka Rīgā, kopā ņemot, šādās pārdošanas vietās vienas dienas laikā pārdod vismaz 24 tonnas zemeņu, tātad vienu fūri. Cik

KĀ VĒRTĒJAT ULDA AUGUĻA IECEĻŠANU ZEMKOPIBAS MINISTRA AMATĀ, UN KĀDI VISSTEIDZAMĀKIE DARBI BŪTU DARĀMI?

naudas nodokļu maksājumus valsts nesaņēma? Lauksaimniecības produktu iekšēja tirgus sakārtošana ir Zemkopības ministrijas lauciņš. Zemkopības ministram šis iepriekš aplūkots izaicinājums ir jāsakārto.

DMITRIJS BORTŅIKOVS,
Latvijas Aitu
audzētāju
asociācijas
(LAAA) valdes
priekšsēdētājs:

– Mūsu asociācijas pastāvēšanas laikā mums vienmēr ir bijusi veiksmīga un konstruktīva sadarbība ar Zemkopības ministriju un ministru. Esam uzklaušīti un kopīgi darbojušies, lai attīstītu aitkopības nozari, īpaši ciltstārdu. Tāpēc ceram un palaujamies, ka arī jaunajam ministram Uldim Auguļim aitkopības nozare būs līdzvērtīgi svarīga citām lauksaimniecības jomām un šī pēctecība saglabāsies. Auguļa kungs ir ļoti pieredzējis politiķis. Es ticu, ka viņa politiskā pieredze ļaus izveidot spēcīgu un profesionālu komandu šajā šajā laikā, ar kuru kopā veiksmīgi turpināt attīstīt Latvijas lauksaimniecību. Stratēģiski svarīgs uzdevums jaunajam ministram ir turpināt stingri aizstāvēt Latvijas lauksaimnieku intereses Briselē, īpaši cīņā par taisnīgiem un vienlīdzīgiem tiešmaksājumu un atbalsta nosacījumiem. Tāpat jānodrošina pēctecība. Iepriekšējā ministra laikā tika sākts darbs pie dažādu lauksaimniecības nozaru stratēģiju

izstrādes. Šis iesāktais darbs noteikti jāturpina. Ja runājam tieši par aitkopību, ministram ir būtiski saglabāt regulāru un aktīvu dialogu ar nozares organizāciju, lai kopīgi meklētu praktiskus un dzīvotspējīgus risinājumus aitkopības nozares konkurētspējas un attīstības celšanai.

Pieci mēneši, šķiet, ir īss, tomēr vienlaikus ir gana ilgs laiks, kurā iespējams paveikt daudz. Viss atkarīgs no ministra spējas ātri un produktīvi iedzīlīnāties nozares specifiskajos jautājumos, kā arī no gatavības sadarboties ar sociālajiem partneriem, to skaitā gan ar Lauksaimniecības organizāciju sadarbības padomi (LOSP), gan tieši LAAA specifiskos aitkopības jautājumos. Ja būs politiskā griba uzklaušīt pašu nozari un pieņemt praktiskus, reālajai situācijai atbilstošus lēmumus, arī salīdzinoši īsā laikā var panākt ļoti būtiskus uzlabojumus un ielikt pareizus balstus nākotnei.

RAIMONDS JAKOVICKIS,
biedrības Gaļas
liellopu audzētāju
biedrība valdes
priekšsēdētājs:

– Pieci mēneši nozares vadītāja amatā ir ļoti īss laiks posms svarīgu mērķu sasniegšanā, turklāt vēl ņemot vērā, ka pavisam drīz beigsies sēja, sāksies lopbarības gatavošana un vēlāk arī ražas vākšana. Lauksaimniekiem būs maz laika līdzdarboties un

ietekmēt dažādus lēmumus. Jaunais ministrs arī pārstāv iepriekšējā ministra politisko spēku, tāpēc ir pamatotas cerības, ka sāktais darbības virziens nozarē nemainīsies. Ļoti svarīga ir gatavošanās nākamajam ES plānošanas periodam, Latvijas lauksaimnieku interešu pārstāvniecība Briselē. Mans vēlējums ir, lai ministrs tiekas ar visu nozaru lauksaimnieku nevalstiskajām organizācijām, iepazīstas ar nozaru veikumu un izaicinājumiem. Visām nozarēm līdz šā gada 1. jūlijam ir jānosaka stratēģijas, uz kurām balstīs visas nozares politiku. Gribētu, lai ministrs pagūst ar šīm stratēģijām iepazīties. Kopējais iespaids par Uldi Auguļi ir, ka viņš ir pragmatisks politiķis, vēlas darboties un mazāk savu veikumu iznes publiskajā telpā.

ROLANDS FELDMANIS,
LLKA valdes
priekšsēdētājs:

– No kooperatīvu skatpunkta būtiskākais nav personālija pati par sevi, bet spēja nodrošināt politikas stabilitāti un prognozējamību. Lauksaimniecībā ilgtermiņa investīcijas – gan ražošanā, gan pārstrādē – tiek plānotas vairākus gadus uz priekšu, tāpēc bieža virziena maiņa rada būtisku risku nozarei. Pozitīvi vērtējams fakts, ka nozares vadībā nonāk politiķis ar pieredzi valsts pārvaldē. Tomēr vienlaikus jāuzsver, ka lauksaimniecība patlaban atrodas ļoti sarežģītā posmā: pieaug gan ražošanas izmaksas, gan tirgus svārstības, un tas prasa ātru, praktisku rīcību, nevis tikai stratēģisku redzējumu. Kooperatīvu skatījumā, svarīgākais būs tas, vai ministrija spēs nodrošināt aktīvu dialogu ar nozari, uzklaušīt konkrētus priekšlikumus un pieņemt lēmumus, kas uzlabo lauksaimnieku konkurētspēju, nevis palielina administratīvo slogu.

No LLKA aktualitātēm skaidri izriet, ka patlaban ir vairāki kritiskie virzieni, kuru risināšanu nevar atlikt. Tie ir šādi.

1. Ražošanas izmaksu jautājums (minerālmēsli, enerģija). Strauji kāpjošās izmaksas, īpaši saistībā ar minerālmēsliem un energoresursiem jau šobrīd ietekmē saimniecību spēju investēt nākamajā ražā. Nepieciešami risinājumi gan nacionālā, gan ES līmenī, lai mazinātu šo spiedienu.

2. Piena nozares stabilizācija. Piena tirgus Baltijas valstīs piedzīvo svārstības – pārprodukcija un ārējie faktori rada cenu kritumu, kas tieši ietekmē lauksaimnieku ienākumus. Šeit būtiska ir koordinēta rīcība ar pārstrādes nozari un kaimiņvalstīm.

3. Vietējās produkcijas pozīciju stiprināšana tirgū. Latvijā aizvien ir disproporcija starp vietējo ražošanu un importa īpatsvaru veikalā plauktos, īpaši piena sektorā.

Nepieciešami instrumenti, kas veicina vietējās produkcijas konkurētspēju un noietu.

4. Kooperācijas un pārstrādes attīstība. Kooperatīvi uzsver, ka bez zemnieku kontrolētas pārstrādes nav iespējams panākt stabilas iepirkuma cenas un attīstību. Tas nozīmē, ka nepieciešams atbalsts investīcijām pārstrādē, kooperatīvu sadarbības veicināšanas pasākumu atbalsts un politikas prioritāte kooperācijai kā nozares attīstības instrumentam.

Piecu mēnešu laikā būtiskas strukturālas reformas paveikt ir grūti, noteikti iespējams ielikt pamatus un pieņemt svarīgus operatīvos lēmumus.

Kooperatīvu skatījumā, šajā termiņā reāli paveicams:

- ▶ skaidra pozīcija ES līmeņa jautājumos (piemēram, par mēslojuma izmaksām un regulējumiem),
- ▶ aktīvs dialogs ar nozari un prioritāšu definēšana,
- ▶ konkrētu atbalsta instrumentu korekcijas (īstermiņa risinājumi),
- ▶ signāls par ilgtermiņa virzienu – īpaši attiecībā uz pārstrādi un kooperāciju. ▲